

**OBRAZLOŽENJE OSTVARENJA
PRIHODA I PRIMITAKA, RASHODA I IZDATAKA
IZVANPRORAČUNSKIH KORISNIKA
U 2015. GODINI**

IZVANPRORAČUNSKI KORISNICI

Prihodi izvanproračunskih korisnika

Prihodi poslovanja izvanproračunskih korisnika u 2015. godini ostvareni su u iznosu od 29,6 milijardi kuna, što je 443,3 milijuna kuna ili 1,5% više u odnosu na planirani iznos na razini godine. U njihovoj strukturi s udjelom od 61,1% najznačajniji su doprinosi za zdravstveno osiguranje, koje je HZZO ostvario u iznosu od 18,1 milijardu kuna, što je za 0,8% više u odnosu na plan za 2015. godinu. Pritom se 17,5 milijardi kuna odnosi na doprinose za obvezno zdravstveno osiguranje, dok se 579,6 milijuna kuna odnosi na doprinose za obvezno zdravstveno osiguranje za slučaj ozljede na radu. Sljedeća stavka po veličini su prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknadama, koji čine 18,3% ukupnih prihoda poslovanja, a ostvareni su u iznosu od 5,4 milijarde kuna. Od toga 4,4 milijarde kuna čine prihodi po posebnim propisima. Najveći iznos prihoda po ovoj osnovi ubiru Hrvatske vode i to prvenstveno od prihoda od vodnog gospodarstva odnosno naknada za uređenje, korištenje i zaštitu voda te vodnog doprinosa. Sljedeći po iznosu su prihodi od pomoći. Na kraju 2015. godine oni iznose 4,9 milijardi kuna, a najviše su ostvareni od tekućih transfera HZZO-u te od kapitalnih pomoći proračunu Hrvatskih cesta iz državnog proračuna. Prihodima od imovine prikupljeno je 1,1 milijardu kuna, pri čemu se najveći dio odnosi na prihode od financijske imovine i to Državne agencije za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka (DAB) (u iznosu od 942,8 milijuna kuna). Preostali dio ukupnih prihoda poslovanja izvanproračunskih korisnika odnosi se na prihode od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga i prihode od donacija koji su iznosili 99,9 milijuna kuna te na kazne, upravne mjere i ostale prihode koji su iznosili 6,9 milijuna kuna.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine u 2015. godini ostvareni su u iznosu od 2 milijuna kuna. Najvećim dijelom odnose se na prihode od prodaje građevinskih objekata i prijevoznih sredstava.

Rashodi izvanproračunskih korisnika

Rashodi poslovanja izvanproračunskih korisnika u 2015. godini izvršeni su u iznosu od 26,9 milijardi kuna, što je 364,6 milijuna kuna ili 1,4% više u odnosu na planirani iznos na razini godine. U strukturi ukupnih rashoda poslovanja 81,6% čine naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade, koje su u odnosu na plan veće za 425 milijuna kuna, odnosno iznose 22 milijarde kuna. U najvećoj mjeri odnose se na naknade građanima i kućanstvima HZZO-a. Slijedeći po iznosu u strukturi rashoda poslovanja izvanproračunskih korisnika su materijalni rashodi s udjelom od 8,4% u ukupnim rashodima poslovanja, odnosno oni iznose 2,3 milijarde kuna, što je 1,5% manje u odnosu na planirani iznos za 2015. godinu. Pritom najveći dio čine rashodi za usluge. Slijede ostali rashodi, koji iznose 961,4 milijuna kuna. Ovi rashodi bilježe udio od 3,6% u ukupnim rashodima poslovanja te

7,1% veće izvršenje od planiranog. Najvećim dijelom se odnose na kapitalne pomoći Hrvatskih voda. Potom slijede financijski rashodi (udio od 2,2% u ukupnim rashodima poslovanja) u iznosu od 599,8 milijuna kuna, što je 2,7% manje u odnosu na planirani iznos za 2015. godinu. Najveći dio ovih rashoda čine kamate za primljene kredite i zajmove Hrvatskih cesta. Nakon financijskih rashoda slijede pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države u iznosu od 572,2 milijuna kuna ili 2,1% ukupnih rashoda poslovanja. Rashodi za zaposlene (udio od 1,9% u ukupnim rashodima poslovanja) izvršeni su u iznosu od 516,8 milijuna kuna, što je 7,9% manje u usporedbi s planom. Subvencije iznose 38,8 milijuna kuna i u potpunosti se odnose na subvencije FZOEU-a.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine u 2015. godini izvršeni su u iznosu od 2,1 milijardu kuna, što je za 303,9 milijuna kuna manje u odnosu na plan. Najvećim dijelom zabilježeni su na rashodima za nabavu proizvedene dugotrajne imovine Hrvatskih cesta i to onima usmjerenim u ceste i slične građevinske objekte te Hrvatskih voda na ostalim građevinskim objektima, tj. ulaganjima u vodnu infrastrukturu. Rashodi za nabavu neproizvedene imovine prvenstveno se odnose na nabavu zemljišta kod Hrvatskih cesta i Hrvatskih voda. Rashode za dodatna ulaganja na građevinskim objektima imale su Hrvatske vode i HZZO.

Financiranje izvanproračunskih korisnika

Slijedom ukupno prikupljenih prihoda u iznosu od 29,6 milijardi kuna i ukupno izvršenih rashoda u iznosu od 29 milijardi kuna, u 2015. godini ostvaren je **ukupni višak** izvanproračunskih korisnika u iznosu od 636,7 milijuna kuna. Pritom su ukupni primici od financijske imovine i zaduživanja iznosili 2,1 milijardu kuna, a ukupni izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova 1,9 milijardi kuna.

Najvećim dijelom **primici od financijske imovine i zaduživanja** ostvareni su po osnovi zaduživanja zajmovima. Naime, izvanproračunski korisnici financirali su se prvenstveno kreditima i zajmovima od kreditnih i ostalih financijskih institucija izvan javnog sektora i to u iznosu od 1,4 milijarde kuna te zajmovima od drugih razina vlasti u iznosu od 494,7 milijuna kuna. Ostala sredstva financiranja izvanproračunski korisnici su prikupili od prodaje dionica i udjela u glavnici u iznosu od 113,3 milijuna kuna te od povrata glavnice danih zajmova i depozita u iznosu od 66,9 milijuna kuna.

Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova izvanproračunskih korisnika u 2015. godini prvenstveno se odnose na izdatke za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova u iznosu od 1,8 milijardi kuna, od čega je većina sredstava utrošena na otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova od kreditnih i ostalih financijskih institucija izvan javnog sektora. Na izdatke za dionice i udjele u glavnici je utrošeno je 25,3 milijuna kuna i taj iznos se u potpunosti odnosi na dionice i udjele u glavnici trgovačkih društava u javnom sektoru. Preostali iznos izdataka odnosi se na dane zajmove i depozite s iznosom od 14,5 milijuna kuna.

Dospjele nepodmirene obveze izvanproračunskih korisnika državnog proračuna

U tablici 1. iskazano je stanje dospjelih nepodmirenih obveza izvanproračunskih korisnika državnog proračuna s danom 31. prosinca 2015. godine. Ukupne dospjele nepodmirene obveze izvanproračunskih korisnika iznosile su 3,6 milijardi kuna.

Tablica 1: Stanje dospjelih nepodmirenih obveza izvanproračunskih korisnika

NAZIV	DOSPJELE OBVEZE
HRVATSKI ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE	499.739.963
HRVATSKI ZAVOD ZA MIROVINSKO OSIGURANJE	41.905
HRVATSKI ZAVOD ZA ZAPOSŁJAVANJE	0
HRVATSKE VODE	0
CENTAR ZA RESTRUKTURIRANJE I PRODAJU	3.066.016.365*
FOND ZA ZAŠTITU OKOLIŠA I ENERGETSKU UČINKOVITOST	
HRVATSKE CESTE	27.178.483
DRŽAVNA AGENCIJA ZA OSIGURANJE ŠTEDNIH ULOGA I SANACIJU BANAKA	0
UKUPNO	3.592.976.716

* Prema izvještaju Centra za restrukturiranje i prodaju za 2015. godinu dospjele obveze iznosile su 3.066.016.365 kn, a odnose se na sljedeće:

- iznos od 1.324.598.295 kn se odnosi na obveze prema Ministarstvu financija koje su nastale u razdoblju od 2000. do 2004. godine (dokapitalizacija HPB-a, otkup potraživanja od HPB-a, otkup potraživanja INA-e od HEP-a i HŽ-a), te iznos od 379.650.538 kn na obveze prema Ministarstvu financija po naplaćenom jamstvu za kupnju dionica društva JANAF d.d. te zakonske zatezne kamate po navedenom jamstvu u iznosu od 91.614.383 kn.
- iznos od 1.083.385.601 kn se odnosi na obveze prema HZMO-u nastale u razdoblju od 1994. do 2000. (više ustupljene nominalne vrijednosti dionica i udjela pri međusobnoj zamjeni),
- ostatak dospjelih obveza odnosi se na obveze prema državnim imateljima za prodane dionice, obveze za jamčevine i sl.